

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ

Adil ve kapsayıcı toplumlar için insanların bilgi üretmesine ve bilgiyi kullanmasına olanak vermek

UNESCO Sosyal ve Beşerî Bilimler Programı, 2015 sonrası kalkınma gündeminin uygulanmasında küresel dayanışma, kapsayıcılık, ayrımcılıkla mücadele, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hesap verebilirlik gibi evrensel değerleri ve ilkeleri kararlı bir şekilde sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu amaçla, uluslararası işbirliği ve katılımın artışı teşvik eden mevcut disiplinler arası ve sonuç odaklı girişimleri, kalkınma süreçlerine uygun olarak güçlendirmek ve yenilerini geliştirmek önemlidir. Bu amaçlar şu şekilde sıralanabilir:

- Ayrımcılığın tüm biçimlerine karşı küresel işbirliği inşa etmek;
- Gençler arasında ayrımcılık ve tahammülsüzlüğe yanıt veren ve kapsayıcılığı sağlayan tutum ve davranışları şekillendirmek;
- Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik gelişmeyi ölçme ve izlemeyi sağlayan araçları geliştirmek ve kapasiteleri güçlendirmek.

Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin uygulanması UNESCO'ya, yetki alanındaki insan hakları hakkında bilgi birikimini yaymakta olduğu kadar araştırma ve standart koyma eylemlerini sağlaması için bir fırsat sunmaktadır.

UNESCO, sosyal dönüşüm yönetimi, araştırma ve öngörü yoluyla, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin farklı boyutlarıyla toplumları dönüştürme potansiyeli bulunduran yenilikçi düşüncelerin geliştirilmesi için sosyal bilimlerin yetkinliklerini vurgulayarak bilgi, politika ve eylem arasındaki ilişkiyi güçlendirecektir. Öngörü, 2015 sonrası gündemin hedefleri ve zorluklarına karşı insanlığın etkisini geliştirme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin doğasını kavramada gelecek kullanımını tanımlamaktadır.

Sürdürülebilir kalkınmaya bilimin ve teknolojinin katkısına ilişkin olarak, UNESCO, sürdürülebilir kalkınma mücadelesine (iklim değişikliği, bilim, teknoloji ve yeniliğe erişimi kapsayan artan eşitsizlikler, sürdürülemez tüketim ve üretim teknikleri vb.) yanıt olarak Üye Devletlerin kapasitelerini geliştirme amacıyla bilimsel gelişimin ve onun uygulamalarının yararlarından faydalanma ve faydaların paylaşılması ilkesi üzerinde çalışacaktır. Ayrıca, biyoetik ve bilim ve teknoloji etiği üzerinde çalışmaya devam edecektir.

BM Kalkınma Grubu'nun (UN Development Group) İnsan Hakları Çalışma Grubu üyeliğiyle UNESCO, ayrıca, sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin uygulanmasında insan haklarını konumlama konusunda bütün sistem düşüncelerini geliştirmede aktif rol almaktadır.

Gençliğin katılımı “gelecek on yıl için insan gelişiminin gündemi” olmaktadır. Dünya genelinde, gençler değişime yön vermekte ve temel hak ve özgürlüklere saygıyı savunmaktadırlar. Gençler ve çevreleri için şartların iyileştirilmesini ve öğrenim, çalışma ve onları etkileyen kararlara katılım fırsatlarının sağlanmasını talep etmektedirler. Aynı zamanda,

devamlı krizlerden dolayı, gençler hayatlarının önemli bir şekilde etkileyen zorluklar ile karşılaşmaktadırlar. Gençlik refahının var olduğu haklara dayalı ve kolaylaştırıcı çevre yaratmak, hakları uygulamak, umut ve toplum bilincini yeniden kazanmak için her zamankinden daha fazla, araştırma, politika ve programlarına yatırımları geliştirme zamanıdır.

Kültürel okuryazarlık; ortak değerler, karşılıklı anlayış ve saygı, empati, uzlaşma ve güven temelli kültürlerarası yetkinliklerin gelişimi aracılığıyla oluşturulan diyalog ve işbirliği için yeni fırsat ve alanlara ve geniş ölçüde güçlendirilmeye ihtiyaç duymaktadır.

Kültürlerarası ve dinlerarası diyalog yoluyla güçlendirilmiş karşılıklı saygı ve hoşgörünün değerleri ve uygulamaları göz önünde bulundurularak sürdürülebilir kalkınma için temel destekleyici ve toplumun tüm üyeleri için her gün barışı sağlamak için önemli olan saldırmazlık ve uzlaşma için bir taahhüt olan barış kültürü geliştirilmelidir.

*Bu metin <http://en.unesco.org/sdgs/shs> adresinden alıntılanarak Türkçeleştirilmiştir.